

Κ.Μ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 749/2026
ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
Ε΄ ΠΟΙΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ – ΣΕ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Παναγιώτη Λυμπερόπουλο, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Σπυριδούλα Λιάτη και Φωτεινή Αθανασίου – Εισηγήτρια, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε Συμβούλιο στο Κατάστημά του στις 05-06-2026, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Σοφοκλή Λογοθέτη (γιατί κωλύεται ο Εισαγγελέας) και της Γραμματέως Αλεξάνδρας Μπερή, για να δικάσει την αίτηση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, περί αναιρέσεως του υπ' αριθμ. 66/21.05.2026 βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά, με κατηγορούμενο τον Αλέξανδρο Γιωτόπουλο του Δημητρίου, ο οποίος δεν παραστάθηκε.

Το Συμβούλιο Εφετών Πειραιά, με το ως άνω βούλευμά του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτό, και ο αναιρεσείων Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου ζητά την αναίρεση αυτού, για τους λόγους που αναφέρονται στην από 25-05-2026, κρινόμενη έκθεση αναίρεσης, η οποία ασκήθηκε ενώπιον της Γραμματέως του Ποινικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, Δέσποινας Χρονοπούλου, έλαβε αριθμό 23/2026 και καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό Β663/26.

Έπειτα, η Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου Ελένη Κοντακτσή εισήγαγε, μετά την έκδοση της με αριθμό 15/2026 Πράξης του Πρόεδρου του Ε΄ Ποινικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, το οποίο είναι αρμόδιο σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4 του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας του Αρείου Πάγου (Π.Δ. 34/2025), όπως ισχύει σήμερα και το άρθρο 1 του

Προεδρικού Διατάγματος 120/2014 (ΦΕΚ Α' 192/12- 09-2014), όπως ισχύει σήμερα, για κρίση στο Συμβούλιο τη σχετική δικογραφία με την πρόταση της ίδιας, με αριθμό πρωτ.105/25-05-2026, στην οποία αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Εισάγω στο Δικαστήριο Σας, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 485 παρ. 1 εδ. α' ΚΠΔ, την υπ'αρ. 23/2026 αναίρεση κατά του υπ'αρ. 66/2026 βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Πειραιώς και εκθέτω τα ακόλουθα:

Η ανωτέρω αναίρεση ασκήθηκε σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και για τους διαλαμβανόμενους σ' αυτή νόμιμους και βάσιμους λόγους, στους οποίους και αύθις αναφέρομαι. Επομένως, η ως άνω αναίρεση πρέπει να γίνει τυπικά και ουσιαστικά δεκτή, να αναιρεθεί το προσβαλλόμενο βούλευμα και να παραπεμφθεί η υπόθεση στο αυτό συμβούλιο με άλλη σύνθεση, αφού αυτό είναι δυνατό. Η Αντεισαγγελέας του Αρείου Ελένη Κοντακσή.».

Αφού άκουσε την Αντεισαγγελέα, που αναφέρθηκε στην παραπάνω εισαγγελική πρόταση.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 306, 479, 483 παρ. 3 και 484 παρ. 1 ΚΠΔ, προκύπτει, ότι ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορεί να ζητήσει την αναίρεση οποιουδήποτε βουλεύματος, παραπεμπτικού ή απαλλακτικού, με σχετική δήλωση στον Γραμματέα του Αρείου Πάγου μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την έκδοσή του, για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 484 παρ. 1 ΚΠΔ, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η εσφαλμένη εφαρμογή ή ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διάταξης (περ. β') και η έλλειψη ειδικής αιτιολογίας (περ. δ') (ΑΠ 817/2025, ΑΠ 843/2023, ΑΠ 177/2022, ΑΠ 570/2021).
2. Η κρινόμενη από 25-05-2026 (αριθμός έκθεσης κατάθεσης: 23/2026) αίτηση αναίρεσης, την οποία άσκησε ο

Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, με σχετική προς τούτο δήλωσή του στη Γραμματέα του Ποινικού Τμήματος αυτού του Δικαστηρίου (Αρείου Πάγου), στρέφεται κατά του υπ' αριθμ. 66/21-05-2026 βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά, με το οποίο, αφού έγινε τυπικά και κατ' ουσίαν δεκτή η υπ' αριθμ. 670/23-10-2025 ασκηθείσα έφεση εκ μέρους του εκτειόντος ποινή δεκαεπτά (17) φορών ισόβιας κάθειρξης και εκτιτέα πρόσκαιρη κάθειρξη είκοσι πέντε (25) ετών, Αλέξανδρου Γιωτόπουλου, κρατούμενου στο Σωφρονιστικό Κατάστημα Κορυδαλλού Ι, εξαφανίσθηκε το υπ' αριθμ. 673/2025 βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Πειραιά και διατάχθηκε η υπό τον όρο της ανάκλησης απόλυση του προαναφερθέντος Αλέξανδρου Γιωτόπουλου από το Σωφρονιστικό Κατάστημα Κορυδαλλού, υπό τους αναφερόμενους σ' αυτό (βούλευμα) όρους. Η αίτηση αναίρεσης ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα και ειδικότερα, εντός ενός μηνός από την έκδοση του βουλεύματος (άρθρα 168 παρ. 1, 483 παρ. 3 και 480 ΚΠΔ) και επομένως, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να ερευνηθεί, περαιτέρω, ως προς το παραδεκτό και βάσιμο των λόγων της, που αφορούν εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διάταξης, αλλά και έλλειψη ειδικής αιτιολογίας (άρθρο 484 παρ. 1, περ. β' και δ' ΚΠΔ), λαμβανομένου υπ όψη ότι, κατά την διάταξη του άρθρου 485 παρ.2 ΚΠΔ, ο ως άνω καταδικασθείς Αλέξανδρος Γιωτόπουλος εμπροθέσμως, στις 25.05.2026, έλαβε γνώση, δια της πληρεξουσίας δικηγόρου του Αγγελικής Δημητρακοπούλου, της ασκηθείσας αναίρεσης και της σχετικής εισαγγελικής πρότασης και στις 3-06-2026, κατέθεσε στη Γραμματεία αυτού του Δικαστηρίου το από 03-06-2026 έγγραφο υπόμνημά του, με τα συνημμένα σ' αυτό έγγραφα.

3. Κατά τη διάταξη του άρθρου 105 του προισχύσαντος ΠΚ, ο οποίος καταργήθηκε με τη θέση σε ισχύ του νέου ΠΚ, με το άρθρο πρώτο του ν.4619/2019 (ΦΕΚ Α 95/11.06.2019) "1. Όσοι καταδικάσθηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις και εφόσον έχουν εκτίσει
- γ) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον δεκαεννέα (19) έτη". Περαιτέρω, στην παρ. 4 του ίδιου άρθρου, όπως αυτή είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 1 παρ.5 περ. γ του ν. 2207/1994, ορίζεται ότι : "4. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί υπό όρο, αν έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών, που προβλέπεται στην παράγραφο 1. Σε κάθε περίπτωση ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι πέντε έτη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό". Επίσης, σύμφωνα με την παρ.6 του ίδιου άρθρου : "6. Για τη χορήγηση της υφ' όρον απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί πάντως στον κατάδικο η υφ' όρον απόλυση, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής, που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαπέντε (15) έτη. Το χρονικό διάστημα του ενός τρίτου ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δεκαπέντε (15) ετών, προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει δεκαεννέα (19) έτη....".

ΘΕΩΡΗΣΙΜΟ
Η Εισαγγελέας

4. Κατά τη διάταξη του άρθρου 105B του ισχύοντος από 1-7-2019 ΠΚ, με την οποία ρυθμίζεται το ίδιο ζήτημα, στην αρχική της μορφή (Ν. 4619/2019) και πριν την διαδοχική τροποποίησή της με τα άρθρα 19 Ν. 4855/2021 και 13 Ν. 5023/2023 : «1. Όσοι καταδικάστηκαν σε στερητική της ελευθερίας ποινή μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης, σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις, εφόσον έχουν εκτίσει: α) σε περίπτωση φυλάκισης, τα δύο πέμπτα αυτής, β) σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης, τα τρία πέμπτα αυτής και γ) σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης τουλάχιστον είκοσι έτη. .. 3. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών, που προβλέπεται στην παράγραφο 1. Σε κάθε περίπτωση ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι πέντε έτη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό. 4. Αν ο καταδικασθείς εργάζεται, κάθε ημέρα εργασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σωφρονιστικής νομοθεσίας. 5. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά είτε κατά την προηγούμενη παράγραφο είτε κατά τις ειδικές διατάξεις που προβλέπουν αντίστοιχο υπολογισμό. 6. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα απόλυση υπό όρο, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα δύο πέμπτα της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαέξι έτη. Το χρονικό διάστημα των δύο πέμπτων ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δεκαέξι ετών, προσαυξάνεται κατά το ένα τρίτο των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές

συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει παραμείνει στο κατάστημα είκοσι έτη και αν εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμείνει είκοσι πέντε έτη».

5. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι, ειδικά για τις περιπτώσεις εκτίσεως ποινών πρόσκαιρης ή ισόβιας κάθειρξης και κατ' εξαίρεση του κανόνα που διέπει την υπό όρο απόλυση, ότι δηλαδή ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά τις διατάξεις των άρθρων 105επ. ΠΚ, είτε κατά τις ειδικές διατάξεις που προβλέπουν αντίστοιχο υπολογισμό, υπό όρο απόλυση δεν μπορεί να χορηγηθεί στον κατάδικο αν αυτός δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα δύο πέμπτα της ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης που του επιβλήθηκε και σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαέξι έτη και είκοσι πέντε έτη, αν εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης. Με τα άρθρα 19 Ν. 4855/2021 και 13 Ν. 5023/2023 προστέθηκε στην παράγραφο 6 νέο εδάφιο β' και αυξάνονται για ειδικές κατηγορίες εγκλημάτων τα όρια ελάχιστης παραμονής σε σωφρονιστικό κατάστημα που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο (σε 3/5 και 18 έτη αντίστοιχα), χωρίς όμως να μεταβάλλονται τα ανώτατα όρια πραγματικής έκτισης που προβλέπονταν στο εδάφιο γ' και ήδη εδάφιο δ' της παραγράφου 6.

6. Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει, ότι με το νέο Ποινικό Κώδικα ρυθμίστηκε για πρώτη φορά, ρητά, προς κάλυψη του νομοθετικού κενού, η περίπτωση της υφ' όρον απόλυσης καταδικασθέντος, που εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, ενώ στον προϊσχύσαντα Ποινικό Κώδικα ρυθμιζόταν μόνο το ζήτημα της απόλυσης καταδικασθέντος που εξέτιε μία ποινή ισόβιας κάθειρξης και

ΘΕΩΡΗΣΗ
Η Εισαγγελέας

λοιπές συντρέχουσες σωρευτικά ποινές. Το νομοθετικό αυτό κενό, πριν την ισχύ του νέου ΠΚ, καλύφθηκε με την επικράτηση στη νομολογία της άποψης, σύμφωνα με την οποία για πλείονες ποινές ισόβιας κάθειρξης απαιτείτο η πραγματική έκτιση δεκαεννέα (19) ετών, εξισώνοντας ουσιαστικά την περίπτωση της μίας ποινής ισόβιας κάθειρξης με την προσαύξηση των συντρεχουσών ποινών πρόσκαιρης κάθειρξης, με τις περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης.

7. Μετά τη θέση σε ισχύ του νέου Ποινικού Κώδικα και τη ρητή νομοθετική πρόβλεψη (άρθρο 105B παρ. 6 εδ. δ' ΠΚ), ο εκ του νόμου απαιτούμενος χρόνος πραγματικής έκτισης περισσότερων ποινών ισόβιας κάθειρξης, ακόμη και για πράξεις που τελέστηκαν υπό την ισχύ του προϊσχύσαντος Ποινικού Κώδικα, είναι τα είκοσι πέντε (25) έτη.
8. Η εφαρμογή της νέας διάταξης, η οποία αποτελεί θεσμό του ουσιαστικού ποινικού δικαίου, δεν προσκρούει στο άρθρο 2 παρ.1 ΠΚ, διότι, αν και κατ' αποτέλεσμα είναι δυσμενέστερη για τους καταδικασθέντες πριν την ισχύ του νέου ΠΚ (1-7-2019), σε περισσότερες από μία φορά ποινές ισόβιας κάθειρξης, δεν μπορεί να συγκριθεί με τη νομολογία, που διαμορφώθηκε υπό την αντίστοιχη διάταξη (άρθρο 105) του προϊσχύσαντος Ποινικού Κώδικα, ενόψει της απουσίας σχετικής νομοθετικής ρύθμισης. Τούτο συμβαίνει, διότι η εφαρμογή του άρθρου 2 του νέου ΠΚ προϋποθέτει την σύγκριση μεταξύ περισσότερων διατάξεων νόμων, ώστε να επιλεγεί εκείνη (η διάταξη), που στη συγκεκριμένη περίπτωση οδηγεί στην ευμενέστερη μεταχείριση του καταδικασθέντος. Εν προκειμένω, βάσει της θεμελιώδους αρχής του ποινικού δικαίου "nullum crimen nulla poena sine lege", δεν είναι δυνατή η επιβολή, έκτιση και κατά λογική συνέπεια υφ' όρο απόλυση του καταδικασθέντος, χωρίς να

υπάρχει έρεισμα σε ρητή ποινική διάταξη, που εξ ορισμού έχει γενικό κανονιστικό χαρακτήρα. Αντίθετα, η νομολογία δεν έχει τέτοια ιδιότητα, δεδομένου ότι, αν και ερείδεται επί ποινικών διατάξεων, έχει απολύτως εξατομικευμένο χαρακτήρα, προσδιοριζόμενη κάθε φορά από τα εκάστοτε αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά για κάθε πράξη και για κάθε κατηγορούμενο χωριστά και την αναγωγή τους στον εφαρμοζόμενο νομικό κανόνα για τη θεμελίωση της αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης του αδικήματος. Ως εκ τούτου, στην προκειμένη περίπτωση, υπό την ισχύ της διάταξης του άρθρου 105B του νέου ΠΚ, για την ανωτέρω προσδιοριζόμενη ομάδα καταδικασθέντων, δεν νοείται επίκληση διαχρονικού δικαίου και αποκλείεται η εφαρμογή του άρθρου 2 παρ.1 του νέου ΠΚ και η νομολογία, που διαμορφώθηκε με βάση το νομοθετικό κενό του άρθρου 105 του προισχύσαντος ΠΚ, καθίσταται άνευ αντικειμένου. Για την ταυτότητα του νομικού λόγου δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής το άρθρο 465 ΠΚ, που προϋποθέτει την ύπαρξη σχετικής διατάξεως στο προϊσχύσαν δίκαιο.

9. Συνεπώς, οι διατάξεις του νέου ΠΚ εφαρμόζονται πλέον και σε πλείονες ποινές ισόβιας κάθειρξης, που επιβλήθηκαν για πράξεις με χρόνο τέλεσης πριν την έναρξη ισχύος του νέου ΠΚ (1.7.2019) και συνακόλουθα το απαιτούμενο ελάχιστο όριο παραμονής στο σωφρονιστικό κατάστημα για τους εκτίοντες περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης είναι είκοσι πέντε (25) έτη, σύμφωνα με το άρθρο 105B παρ. 6 εδ. δ' του ισχύοντος ΠΚ.
10. Το άρθρο 106 στο νέο ΠΚ, όπως και στον προϊσχύσαντα, καθορίζει τις ουσιαστικές προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούνται για να χορηγηθεί στον αιτούντα καταδικασθέντα η υπ' όρον απόλυση, καθιστώντας την, κατ' αρχήν, υποχρεωτική, εκτός εάν το αρμόδιο δικαστικό

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η ΕΠΙΤΗΡΕΙΑ

συμβούλιο κρίνει με ειδική προς τούτο αιτιολογία, ότι η διαγωγή του καταδικασθέντος κατά τη διάρκεια της εκτίσεως της ποινής του, συμπεριλαμβανομένης και της προσωρινής κρατήσεώς του, δεν υπήρξε καλή ή υπήρξε κατ' επίφαση μόνο καλή και ως εκ τούτου υπάρχει κίνδυνος ότι ο απολυόμενος υφ' όρον θα τελέσει νέες αξιόποινες πράξεις και γι' αυτό καθίσταται απολύτως αναγκαία η συνέχιση της κρατήσεως του. Ο νομοθέτης, ανεξάρτητα από τις νομοτεχνικές παραλλαγές, που από το 1991 και εντεύθεν θεσμοθέτησε, επικεντρώνει σταθερά το ενδιαφέρον της έννομης τάξης στην διαγωγή του καταδικασθέντος, την οποία προσδιόρισε εν στενή εννοία, ως τη συμπεριφορά του εντός της φυλακής και υπό ευρεία εννοία, ως τη διάγνωση της πιθανότητας επανάληψης του εγκλήματος κατά το χρόνο της δοκιμασίας και την εν γένει αποτροπή του από την τέλεση νέων αδικημάτων. Για την αξιολόγηση της διαγωγής του καταδικασθέντος, πρέπει κατά λογική ακολουθία, να λαμβάνεται υπόψη η εν γένει συμπεριφορά του, όπως εκδηλώθηκε κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του, ενώ για την αξιολόγηση της επικινδυνότητας αυτού προς τέλεση νέων αξιοποιώνων πράξεων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η προσωπικότητά του, όπως διαγιγνώσκεται με βάση την όλη διαγωγή του κατά τη διάρκεια εκτίσεως της ποινής του, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η εν γένει συμπεριφορά του απέναντι στην έννομη τάξη. Αντίθετα, δεν λαμβάνονται υπόψη στοιχεία που ανάγονται στον χρόνο πριν από την καταδίκη του και συγκεκριμένα, στην πράξη για την οποία καταδικάσθηκε, στην προηγούμενη ζωή του και στις προγενέστερες ατομικές και κοινωνικές του περιστάσεις, αφού τα στοιχεία αυτά αξιολογήθηκαν κατ' άρθρο 79 ΠΚ, για την επιμέτρηση της ποινής που επιβλήθηκε σ' αυτόν. Η ερμηνεία αυτή συνάδει αφ' ενός μεν, προς το νομικό

χαρακτήρα και το σκοπό του θεσμού της υφ' όρον απολύσεως, ως σωφρονιστικού μέτρου, που αποσκοπεί στην αποφυγή της υποτροπής δια της ηθικής βελτιώσεως του καταδικασθέντος και στην κοινωνική αποκατάσταση αυτού, αφ' ετέρου δε, προς την υπεροχή της ειδικής προλήψεως, ως σκοπού της ποινής, στο στάδιο αυτό (ΟΛΑΠ 4/1998, ΟΛΑΠ 4/1997, ΑΠ 116/2025, ΑΠ 843/2023, ΑΠ 423/2021).

11. Ειδικότερα, η καλή διαγωγή δεν εξαντλείται στην εξωτερικά καλή συμπεριφορά, που συνίσταται μεταξύ άλλων στην έλλειψη σοβαρών πειθαρχικών παραπτωμάτων κατά τη διάρκεια της κράτησης ή στην τήρηση των όρων τυχόν χορηγηθείσας τακτικής άδειας ή στην πραγματοποίηση ημερομισθίων εντός του καταστήματος κράτησης, αλλά νοείται και η αληθής και πραγματική θετική συμπεριφορά, που πηγάζει από την ενδόμυχη αποδοχή των κανόνων της προσήκουσας εκδηλωτικής συμπεριφοράς, η οποία συνιστά το θεμέλιο της διαπιστωμένης καλής διαγωγής, ενώ αποτελεί το ουσιώδες στοιχείο της προσωπικότητας και αποδεικνύει την ηθική βελτίωση του κρατούμενου. Και αυτό, διότι η πειθήνια προσαρμογή του κρατούμενου στο καθημερινό πρόγραμμα της φυλακής δεν μπορεί να αποτελέσει αλάνθαστη ένδειξη για την ανυπαρξία μελλοντικής υποτροπής του, καθώς αυτή μπορεί να είναι προσποιητή, χωρίς βούληση μεταβολής του χαρακτήρα, εφόσον κύριος σκοπός είναι η απόλαυση των παρεχομένων προνομίων (όπως και η υφ' όρον απόλυσή του), ως αντάλλαγμα της φερόμενης καλής διαγωγής, η οποία όμως είναι σκοπούμενη, διαμορφώνεται υπό την απειλή πειθαρχικών κυρώσεων και δεν ενέχει το στοιχείο της πρωτοβουλίας και της εκούσιας αποδοχής των κανόνων της προσήκουσας εκδηλωτικής συμπεριφοράς. Επίσης, πρέπει να ερευνείται

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΗΛΙΟΣ
Η Εισπίτριά

κατά πόσο ο καταδικασθείς παρέχει προσδοκία εντίμου βίου στο μέλλον και μάλιστα ότι μπορεί να επανέλθει ακινδύνως στην κοινωνία, ενώ πρέπει να σημειωθεί, ότι η απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης δεν αποτελεί απαλλαγή από την ποινή, αλλά στάδιο εκτελέσεως της τελευταίας, που επιδιώκει την αποτροπή της υποτροπής, βελτιώνοντας τον καταδικασθέντα και διευκολύνοντας την κοινωνική του αποκατάσταση (ΟΛΑΠ 4/1998, ΟΛΑΠ 4/1997, ΟΛΑΠ 106/1991, ΑΠ 843/2023, ΑΠ 1154/2021, ΑΠ 423/2021).

12. Εξάλλου, με δεδομένο ότι η υφ' όρον απόλυση, ως θεσμός, αποβλέπει στην εξυπηρέτηση των αναγκών της ειδικής πρόληψης, ενώ συνιστά σοβαρό βελτιωτικό μέσο του καταδικασθέντος και συμβάλλει ουσιωδώς στην άσκηση αντεγκληματικής πολιτικής και ενόψει του ότι στο νόμο δεν προσδιορίζεται η έννοια της καλής διαγωγής, το αρμόδιο Συμβούλιο επιβάλλεται να ελέγχει, το ίδιο πρωτογενώς, οποιαδήποτε μορφή διαγωγής, η οποία προκύπτει από τη συνολική προσωπικότητα και να μην αρκείται για τον σχηματισμό της κρίσης του στην απλή έκφραση της τυπικής φράσεως περί "καλής διαγωγής", όπως διαπιστώνεται από τον διευθυντή του καταστήματος κράτησης και τον κοινωνικό λειτουργό, η οποία δεν είναι αποκλειστική και δεσμευτική, γιατί διαφορετικά η δικαστική κρίση του Συμβουλίου θα ήταν ελλιπής και θα στερείτο της κατά νόμο αιτιολογίας. Επί πλέον, σε μια τέτοια περίπτωση το Δικαστικό Συμβούλιο θα αποτελούσε ένα απλό ενδιάμεσο εκτελεστικό όργανο για τη διεκπεραίωση υποθέσεων της διοίκησης των φυλακών, χωρίς εξουσία, γεγονός ανεπίτρεπτο, αφού ο νόμος αναγνωρίζει την αποκλειστική αρμοδιότητα της χορήγησης ή μη του ευεργετήματος της υφ' όρον απόλυσης στο Συμβούλιο χωρίς δέσμευση από κάποιο διοικητικό όργανο (ΟΛ ΑΠ 4/1998, ΟΛ ΑΠ 4/1997, ΑΠ 843/2023).

13. Περαιτέρω κατά το άρθρο 484 παρ. 1 β' ΚΠΔ, λόγω αναίρεσης του βουλεύματος, αποτελεί η εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διάταξης. Εσφαλμένη ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διάταξης υπάρχει, όταν το Συμβούλιο αποδίδει σε αυτήν έννοια διαφορετική από εκείνη που έχει πραγματικά, ενώ εσφαλμένη εφαρμογή συντρέχει, όταν το Συμβούλιο δεν κάνει σωστή υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών, που δέχθηκε ότι προέκυψαν στη διάταξη που εφάρμοσε, αλλά και όταν η παραβίαση γίνεται εκ πλαγίου, πράγμα που συμβαίνει όταν στο πόρισμα του βουλεύματος, που περιλαμβάνεται στο συνδυασμό αιτιολογικού και διατακτικού του και ανάγεται στα στοιχεία της διάταξης που εφάρμοσε, έχουν εμφιλοχωρήσει ασάφειες, αντιφάσεις ή λογικά κενά, με αποτέλεσμα να καθίσταται ανέφικτος ο αναιρετικός έλεγχος της ορθής εφαρμογής του νόμου και να στερείται το βούλευμα νόμιμης βάσεως (ΑΠ 116/2025, ΑΠ 227/2022, ΑΠ 983/2019).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η ΕΠΙΣΤΗΡΙΑ

14. Εξάλλου, έλλειψη της επιβαλλομένης από τα άρθρα 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 ΚΠΔ, ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, που ιδρύει τον, από το άρθρο 484 § 1 στοιχ. δ' του ίδιου Κώδικα, λόγο αναίρεσης του βουλεύματος, που δέχεται την αίτηση του κρατούμενου για υφ' όρον απόλυση, υπάρχει, όταν δεν εκτίθενται σε αυτό με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά, τα πραγματικά περιστατικά από τα οποία το Συμβούλιο συνήγαγε την κατά τη διάρκεια της κράτησής του καλή διαγωγή με την έννοια όχι της έλλειψης σοβαρών πειθαρχικών παραπτώματων ή της τήρησης των όρων τυχόν χορηγηθείσας τακτικής αδείας ή της πραγματοποίησης ημερομισθίων εντός του καταστήματος κράτησης, διαγωγή, που μπορεί να είναι προσποιητή και σκοπούμενη, ώστε να απολαύσει τα προνόμια της υφ' όρον απόλυσης, αλλά της

αληθούς και πραγματικής θετικής συμπεριφοράς, η οποία πηγάζει από ενδόμυχη αποδοχή των κανόνων προσήκουσας εκδηλωτικής συμπεριφοράς και προκύπτει από τη συνολική προσωπικότητά του και αποδεικνύει την ηθική βελτίωση και μεταστροφή του χαρακτήρα του κρατούμενου και παρέχει τα εχέγγυα ότι θα επανέλθει ακινδύνως στην κοινωνία, τα αποδεικτικά μέσα από τα οποία προέκυψαν τα περιστατικά αυτά και τέλος, οι σκέψεις και οι συλλογισμοί με βάση τους οποίους το Συμβούλιο έκρινε, χωρίς ενδοιασμούς, ότι ο κρατούμενος επέδειξε καλή διαγωγή με την προαναφερόμενη έννοια και ότι παρέχει προσδοκία εντίμου βίου στο μέλλον και μάλιστα, ότι μπορεί να επανέλθει ακινδύνως στην κοινωνία, ώστε να του επιτραπεί να εκτελέσει την ποινή του με απόλυσή του από το σωφρονιστικό κατάστημα, όπου κρατείται, υπό τον όρο της ανάκλησης. Ενόψει τούτων, για το ορισμένο του λόγου αυτού πρέπει: α) αν ελλείπει παντελώς αιτιολογία, να προβάλλεται με την αίτηση αναίρεσης η ανυπαρξία αυτή σε σχέση με συγκεκριμένο ή συγκεκριμένα σημεία (κεφάλαια) του βουλεύματος ή της απόφασης, στα οποία αναφέρεται η αιτίαση αυτή και β) αν υπάρχει αιτιολογία, αλλά δεν είναι ειδική και εμπειριστατωμένη, να προσδιορίζεται επιπλέον, σε τι ακριβώς συνίσταται η έλλειψη αυτή σε σχέση με το συγκεκριμένο ή τα συγκεκριμένα πληττόμενα κεφάλαια του βουλεύματος ή της απόφασης. Εξάλλου, η αιτιολογία δεν μπορεί να είναι ούτε "αντιφατική" ούτε "επιλεκτική", να στηρίζεται δηλαδή σε ορισμένα πραγματικά δεδομένα της προδικασίας, χωρίς να συνεκτιμά άλλα, που εισφέρθηκαν σε αυτήν, γιατί τότε δημιουργούνται λογικά κενά και δεν μπορεί η αιτιολογία να κρίνεται ως εμπειριστατωμένη. Έτσι, για να είναι ειδική και εμπειριστατωμένη η αιτιολογία του βουλεύματος, δεν αρκεί η τυπική ρηματική αναφορά κατ'

είδος των αποδεικτικών μέσων, αλλά πρέπει να συνάγεται ότι το Συμβούλιο έλαβε υπόψη και συνεκτίμησε όλα τα αποδεικτικά μέσα και όχι μόνο μερικά εξ αυτών κατ' επιλογήν (ΑΠ 151/2026, ΑΠ 116/2025, ΑΠ 570/2021, ΑΠ 88/2020).

15. Στην προκείμενη περίπτωση, το Συμβούλιο Εφετών Πειραιώς, με το προσβαλλόμενο βούλευμά του με αριθμό 66/2026, αποφάνθηκε, ότι πρέπει να γίνει τυπικά και κατ' ουσία δεκτή η με αριθμό 670/23-10-2025 έφεση του Αλεξάνδρου Γιωτόπουλου του Δημητρίου κρατουμένου στο Σωφρονιστικό Κατάστημα Κορυδαλλού Ι, ακολούθως δε ότι πρέπει να εξαφανιστεί το εκκαλούμενο υπ' αριθμ. 673/2025 βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Πειραιώς, το οποίο απέρριψε την με αριθμό πρωτ. 40508/11-7-2025 αίτηση του ανωτέρω καταδίκου για την υπ' όρο απόλυση του και διέταξε την υπό όρους ανάκλησης απόλυση αυτού με περιοριστικούς όρους.

16. Το προαναφερθέν Συμβούλιο Εφετών Πειραιώς για να καταλήξει στην παραπάνω κρίση του δέχθηκε, ότι από τα αναφερόμενα κατ' είδος αποδεικτικά μέσα (έγγραφα της δικογραφίας) προέκυψαν τα εξής: «Ο εκκαλών κρατείται στο Σωφρονιστικό Κατάστημα Κορυδαλλού Ι, δυνάμει της υπ' αρ. 2543/2005 και 1149, 1265, 1299, 1301/2007 απόφασης του Πενταμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Αθηνών, με την οποία του επιβλήθηκε συνολική ποινή 17 φορές ισόβια και εκτιτέα πρόσκαιρη κάθειρξη 25 ετών, με έναρξη της ποινής την 18.7.2002. Οι πράξεις για τις οποίες κρατείται τελέστηκαν πριν την θέση σε ισχύ του Νέου ΠΚ και, επομένως, για την απόλυση υπό όρο εφαρμόζονται οι διατάξεις του προϊσχύσαντος ΠΚ (αρ. 465 παρ. 1 Νέου ΠΚ, αρ. 1 10, 105, 106 του προϊσχ. ΠΚ). Είχε συμπληρώσει, την 18.7.2025 (ημερομηνία σύνταξης του πίνακα υπολογισμού

ΦΕΡΗΘΗΣ
Η Εισαγγελέα

χρόνου έκτισης), χρονικό διάστημα πραγματικής παραμονής του στο κατάστημα κράτησης πλέον των 19 ετών (23 έτη, 10 μήνες και 27 ημέρες), ενώ με ευεργετικό υπολογισμό, λόγω εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και ηλικίας (άνω των 65 ετών) έχει εκτίσει ποινή 42 ετών, 2 μηνών και 4 ημερών. Επομένως, πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις (ΠΚ 105 παρ. 4 εδαφ. β και 6 εδαφ. δ) για την υπό όρο απόλυσή του. Περαιτέρω, ο εκκαλών, γεννηθείς το έτος 1944 στο Παρίσι, πριν την κράτησή του συζούσε με την Marie-Theres Reynaud, η οποία εξακολουθεί να είναι σύντροφός του, στην οικία της (οδός Ιλιάδος αρ. 77-79) στον Βύρωνα Αττικής, με την οποία και θα συνεχίζει να διαμένει, αν αποφυλακιστεί. Οι γονείς του έχουν αποβιώσει και έχει μία αδελφή, με την οποία διατηρεί καλές σχέσεις. Πριν τον εγκλεισμό του είχε σπουδάσει οικονομικά στο οικονομικό πανεπιστήμιο του Παρισιού. Κατά το διάστημα δε της κράτησής του τιμωρήθηκε με περιορισμό πέντε ημερών στο κελί του, με την υπ' αρ. 103/7.10.2002 απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου Δ.Φ. Κορυδαλλού (δηλαδή μετά παρέλευση 3 μηνών από την έναρξη της κράτησής του), η οποία όμως έχει διαγράψει προ πολλού μετά παρέλευση δύο ετών από την επιβολή της και δεν λαμβάνεται υπόψη για την υφ' όρο απόλυση (αρ. 69 παρ. 1 περ. α', 4 περ. α' του Ν. 2776/1999, ΑΠ 983/2020, ΑΠ 983/2019). Το έτος 2002, τρεις μήνες μετά την σύλληψή του και πριν δικαστεί, παραχώρησε τηλεφωνική συνέντευξη από τη φυλακή στην εφημερίδα Λαμιακός Τύπος, στην οποία εξέφρασε τη θέση του σχετικά με τις θεωρητικές απόψεις της 17ης Νοέμβρη, όπως εκφράζονταν στις προκηρύξεις της, με τις οποίες συμφωνούσε, αλλά δεν συμφωνούσε με τις ενέργειές της και την τέλεση των πράξεων από τα μέλη της, στις οποίες δήλωνε αμέτοχος (<https://www.lanea.gr/2002/10/07/gr996b...>

olokliri - i - synenteyksi -toy - aleksandroy - giwtopyloy). Η εν λόγω συνέντευξη δόθηκε πριν από 24 έτη, τους αρχικούς μήνες της κράτησής του, ενόσω ο εκκαλών δεν είχε ακόμη καταδικαστεί, ήταν υπόδικος και δεν είχε αποκτήσει ακόμη την ιδιότητα του καταδίκου, είχε δε σχέση με τα εγκλήματα για τα οποία αργότερα καταδικάστηκε αμετάκλητα και οι ως άνω θέσεις του εκτιμήθηκαν από το ποινικό δικαστήριο κατά τη διάγνωση της ενοχής του και την επιμέτρηση της ποινής του και, ως σχετιζόμενες με τις πράξεις για τις οποίες καταδικάστηκε, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για την αξιολόγηση της διαγωγής του κατά την έκτιση της ποινής του. Η δε παραχώρηση τηλεφωνικής συνέντευξης αποτέλεσε πειθαρχικά αξιόποινη συμπεριφορά εντός φυλακής κατά το στάδιο της προσωρινής του κράτησης (απειθεία), για την οποία του επιβλήθηκε και η ως άνω πειθαρχική ποινή, που όμως, όπως προελέχθη, δεν δύναται λόγω διαγραφής αυτής να ληφθεί υπόψη για την αξιολόγηση της διαγωγής του κατά την έκτιση της ποινής του. Καθ' ο χρόνο ο ως άνω κατάδικος εξέτιε την ποινή του, απέστειλε τον Σεπτέμβριο του 2015 επιστολή στη εφημερίδα Documento, στην οποία δήλωσε μεταξύ άλλων την υποστήριξή του στο Κράτος Δικαίου και στη δίκαιη εφαρμογή των νόμων για όλους (<https://www.documentonews.gr/article/epistolh - alexandroy - giwtopyloy - sto documento - poios - skotwse - ton - paylo - pswmiadh>). Σε αντίστοιχη επιστολή του (30.7.2017) προς την εφημερίδα ΕΘΝΟΣ καταφέρεται απαξιωτικά εναντίον δύο μελών της 17η Νοέμβρη, του Χριστόδουλου Ξηρού και του Δημήτριου Κουφοντίνα, με τους χαρακτηρισμούς «Βαψ ο μαλλιά» και «Ντόναλτσον» (<https://www.huffingtonpost.gr/kinonia/nea - epistoli - tou - giotopoulou - ti - lei - gia - koufontina - xiro - pirines - gia - ti - dolofania - tou - dimosioGRAFou - gkiolia>). Εξάλλου, κατά

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η Εισηγήτρια

το διάστημα που επακολούθησε από την τελευταία αυτή επιστολή μέχρι σήμερα, ο εκκαλών κατάδικος εκτίει την ποινή του συμμορφούμενος ειλικρινά στους κανόνες της φυλακής, χωρίς να δημιουργεί το οποιοδήποτε πρόβλημα στις σχέσεις του με τους άλλους συγκροτούμενους και τους υπαλλήλους της φυλακής, όπως προκύπτει από το με ημερομηνία 5-8-2025 και αριθμό πρωτοκόλλου 40508/11-7-2025 Συνοπτικό Σημείωμα της Κοινωνικής Λειτουργού Ευαγγελίας Ολυμπίου. Αξιοσημείωτο είναι ότι, σύμφωνα με το ίδιο σημείωμα, κατά το χρόνο παραμονής του στη φυλακή, με εξ αποστάσεως φοίτηση, απέκτησε πτυχίο, μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο σπουδών (2021) στα μαθηματικά από το γαλλικό πανεπιστήμιο PARIS DIDEROT VII, γεγονός που αφενός αποτελεί αναμφίβολα πτυχή της διαγωγής του, κατά την έννοια που αναφέρθηκε παραπάνω, ενώ αφετέρου καταδεικνύει την αυτοπειθαρχία του, την επιμέλειά του, την πιστή τήρηση εκ μέρους του των ακαδημαϊκών κανόνων φοίτησης και την ανιδιοτελή προσφορά του στην επιστήμη, ιδίως με την εκπόνηση της διδακτορικής του διατριβής, με την παραγωγή πρωτότυπης επιστημονικής γνώσης στην ακαδημαϊκή κοινότητα, συμβάλλοντας στην εξέλιξη του επιστημονικού πεδίου που επέλεξε και μάλιστα κάτω από τις αντίξοες συνθήκες του εγκλεισμού του και χωρίς τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το Μάιο του 2022 του απονεμήθηκε έπαινος για την επιτυχή ολοκλήρωση των διδακτορικών του σπουδών στο UNIVERSITE PARIS CITE. Μέχρι τη σύνταξη του προαναφερομένου Συνοπτικού Σημειώματος είχαν χορηγηθεί σε αυτόν έξι (6) τακτικές άδειες έχοντας ζητήσει και την 7η (ο ίδιος στο δικόγραφο της έφεσης αναφέρει ότι έχει λάβει εννέα άδειες), στις οποίες ανταποκρίθηκε θετικά, κάνοντας καλή χρήση αυτών και τηρώντας τους επιβληθέντες σε αυτόν

όρους, ενώ δέχεται τακτικές επισκέψεις στη φυλακή από τη σύντροφό του, περιστασιακά από την αδελφή του και από την ανιψιά του, όποτε αυτή έρχεται στην Ελλάδα από τη Μαδρίτη. Σε ηλικία 80 ετών, το έτος 2024, νοσηλεύτηκε σε νοσοκομείο, λόγω πνευμονικής εμβολής, που υπέστη. Από όλα τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι ο κατάδικος εκκαλών επέδειξε, κατά το χρόνο του εγκλεισμού του, αληθινή, θετική συμπεριφορά, ηθική βελτίωση και υποδειγματική στάση ως κρατούμενος, που βασίζεται στην πραγματική αποδοχή και οικειοθελή τήρηση εκ μέρους του των κανόνων συμπεριφοράς και αυτά τα στοιχεία συνιστούν τα θεμέλια της καλής του διαγωγής, παρέχουν δε τα εχέγγυα της σύννομης συμπεριφοράς του και της μη τέλεσης εγκληματικών πράξεων μετά την αποφυλάκισή του και της ομαλής κοινωνικής επανένταξής του, γι' αυτό και κρίνεται ότι δεν καθίσταται απολύτως αναγκαία η συνέχιση της κράτησής του, αφού δεν διαφαίνεται κίνδυνος τέλεσης από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων, ιδίως αφού ληφθούν υπόψη πέραν των όσων αναφέρθηκαν, η προχωρημένη ηλικία του (ήδη 82 ετών), τα προβλήματα υγείας του και η ύπαρξη υποστηρικτικού περιβάλλοντος που διαθέτει. Εξάλλου, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει το αντίθετο ή ότι η ως άνω καλή διαγωγή είναι προσχηματική, μάλιστα δε για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Πειραιώς με το προσβαλλόμενο βούλευμα, προς θεμελίωση της απορριπτικής του κρίσης δέχθηκε α) ότι η ολοκλήρωση ανωτάτων σπουδών υπό τις δύσκολες συνθήκες του εγκλεισμού και την έλλειψη των υλικοτεχνικών δομών, αφορά αποκλειστικά την πνευματική του εξέλιξη και καταξίωση και δεν σχετίζεται με την ηθική του βελτίωση, β) ότι για να υπάρχει ηθική βελτίωση θα πρέπει ο κατάδικος να έχει μεταμεληθεί για τις εγκληματικές πράξεις που τέλεσε,

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η Εισαγγελέα

αποδεχόμενος έτσι την τέλεσή τους και ότι η άρνησή του ως προς την τέλεση αυτών, για τις οποίες καταδικάστηκε αμετάκλητα, δείχνει ότι δεν έχει αντιληφθεί την απαξία των πράξεων του και, επομένως, δεν έχει βελτιωθεί ηθικά, γ) ότι η τήρηση των όρων των τακτικών αδειών δεν αποτελεί ούτε καν ένδειξη για την ανυπαρξία μελλοντικής εγκληματικής υποτροπής του και δ) ότι πριν από επτά μήνες είχε δημοσιευθεί το 18/2025 βούλευμα αυτού του Συμβουλίου, το οποίο, δεχόμενο ότι δεν μπορούσε να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα ότι ο κατάδικος έχει πλέον σωφρονιστεί και ότι δεν αποτελεί πηγή κινδύνου για το κοινωνικό σύνολο, απέρριψε κατά πλειοψηφία έφεση του καταδίκου εναντίον προγενέστερου βουλεύματος (918/2023) του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Πειραιώς, που είχε απορρίψει σχετική αίτηση για υπό όρο απόλυση. Με βάση τα όσα ανωτέρω δέχθηκε το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Πειραιώς έσφαλε στην εφαρμογή του νόμου και στην εκτίμηση των αποδεικτικών μέσων, αφού: α) αξιολόγησε την προσήλωση του εκκαλούντος καταδίκου σε έναν ηθικά πνευματικό σκοπό, αυτό της αφοσίωσης στην επιστήμη των μαθηματικών και της περαιτέρω ανιδιοτελούς προσφοράς του στον εν λόγω τομέα με την ολοκλήρωση της διδακτορικής του διατριβής, αποκλειστικά ως σχετιζόμενη με την πνευματική του εξέλιξη και καταξίωση και όχι ως υποδειγματική θετική στάση ζωής ενός κρατουμένου υπό τις δύσκολες συνθήκες του εγκλεισμού, χωρίς να παραθέτει γεγονότα ή επιχειρήματα από τα οποία να δικαιολογείται αυτή η κρίση, β) προκειμένου να δεχθεί ότι πράγματι υπάρχει ηθική βελτίωση του αιτούντος, απαίτησε να έχει υπάρξει ομολογία εκ μέρους του της τέλεσης των πράξεων για τις οποίες καταδικάστηκε, προκειμένου να μεταμεληθεί γι' αυτές, χωρίς αυτό να απαιτείται από το νόμο, αφού από

καμία διάταξη εξ όσων συγκροτούν το πλέγμα των διατάξεων περί της υπό όρο απόλυσης, μηδέ των ήδη ισχυόντων εξαιρουμένων, δεν τίθεται τέτοια προϋπόθεση ή συσχετισμός της ομολογίας με την έννοια της «διαγωγής» του κρατουμένου, γ) δεν αξιολόγησε ούτε καν ως θετική ένδειξη την ορθή τήρηση των όρων των τακτικών αδειών που έλαβε κατά τη διάρκεια της κράτησής του, παρά το γεγονός ότι ο αριθμός τους (6 κατά την έκδοση του προσβαλλόμενου βουλεύματος) δεν ήταν αμελητέος και δ) δεν αξιολόγησε τη διαγωγή του κατά το χρόνο της κράτησής του συνολικά με βάση το σύνολο των εξωτερικά διαγνώσιμων πραγματικών περιστατικών της εν γένει συμπεριφοράς του, όπως αυτά τα στοιχεία αναλύθηκαν ανωτέρω, που είναι ικανά να στηρίξουν την πεποίθηση της ηθικής βελτίωσης και της μη ύπαρξης πραγματικού κινδύνου τέλεσης νέων αξιοποιώνων πράξεων κατά την αποφυλάκισή του, έτσι ώστε η δικαστική κρίση να μην ολισθήσει στην αυθαιρεσία, βασιζόμενη στη βαρύτητα των εγκλημάτων για τα οποία καταδικάστηκε και, ουσιαστικά, στη θέση εκποδών του θεσμού της υφ' όρο απόλυσης. Επίσης, από το προγενέστερο, απορριπτικό της προηγούμενης αίτησης του εκκαλούντος για υπό όρο απόλυση, βούλευμα (918/4.12.2023 ΣυμβΠλημΠειρ) και το απορριπτικό της εναντίον του ασκηθείσας έφεσης βούλευμα (18/7.2.2025) μέχρι σήμερα, έχει παρέλθει και έτερο ικανό χρονικό διάστημα, προκειμένου να είναι δυνατό να καταγνωσθεί ευχερώς η συνεχιζόμενη καλή διαγωγή και η επελθούσα ηθική βελτίωση του εκκαλούντος κρατουμένου. Με βάση τα ανωτέρω το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Πειραιώς, εφάρμοσε εσφαλμένα το νόμο και δεν αξιολόγησε ορθά τις αποδείξεις, γι' αυτό και πρέπει η κρινόμενη έφεση να γίνει δεκτή και από ουσιαστική άποψη. Καιόπιν τούτου πρέπει να

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η Εισαγγελέα

εξαφανιστεί το προσβαλλόμενο βούλευμα, να γίνει δεκτή η από 10.7.2025 αίτηση του εκκαλούντος κρατούμενου και να διαταχθεί η υπό όρο απόλυση του, με τους εξής περιοριστικούς όρους: α) την απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, β) την υποχρέωση να διαμένει στον Βύρωνα Αττικής, στην οδό Ιλιάδος αρ. 77-79 και γ) να εμφανίζεται στο Α.Τ. του τόπου της κατοικίας του το πρώτο πενθήμερο κάθε μήνα μέχρι να παρέλθει ο χρόνος δοκιμασίας του».

17. Με βάση τις παραδοχές αυτές, το Συμβούλιο Εφετών, που εξέδωσε το προσβαλλόμενο βούλευμα, εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε ουσιαστικές ποινικές διατάξεις και δεν διέλαβε σ' αυτό την απαιτούμενη από τις προαναφερθείσες διατάξεις του Συντάγματος (άρθρ.93 παρ. 3) και του ΚΠΔ (άρθρ. 139) ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, αφού δεν εκτίθενται σ' αυτό με σαφήνεια και πληρότητα τα πραγματικά περιστατικά, που θεμελιώνουν τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων για την υπ' όρον απόλυση του καταδικασθέντος Αλέξανδρου Γιωτόπουλου του Δημητρίου, με αποτέλεσμα να στερείται αυτό νόμιμης βάσης και να καθίσταται ανέφικτος ο αναιρετικός έλεγχος για την ορθή ή μη εφαρμογή της διάταξης που εφαρμόστηκε. Ειδικότερα, δεν παρατίθενται τα πραγματικά περιστατικά, εκείνα από τα οποία το Συμβούλιο συνήγαγε, χωρίς αμφιβολία, ότι ο εν λόγω καταδικασθείς κρατούμενος δημιουργεί βάσιμη προσδοκία έντιμης διαβίωσης στο μέλλον και ότι θα ενταχθεί ακινδύνως στην κοινωνία και δεν θα τελέσει νέες αξιόποινες πράξεις και δη όμοιες με αυτές για τις οποίες καταδικάστηκε. Πιο συγκεκριμένα, εκτίθεται στο προσβαλλόμενο βούλευμα ότι τήρησε τους όρους των έξι (6) τακτικών αδειών που είχε λάβει, ότι κατά το χρόνο παραμονής του στη φυλακή με εξ αποστάσεως φοίτηση απέκτησε πτυχίο, μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο

σπουδών (2021) στα μαθηματικά από το γαλλικό πανεπιστήμιο PARIS DIDEROT VII και ότι ο κρατούμενος κατά την έκτιση της ποινής του τέλεσε μεν πειθαρχικά παραπτώματα κατά τα έτη 2002 και 2015, που όμως έχουν παραγραφεί και δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη. Με βάση τα ανωτέρω και σε συνδυασμό με το ικανό χρονικό διάστημα που παρήλθε από την έναρξη έκτισης της ποινής του, χωρίς να έχει επιδείξει συμπεριφορά, που να μπορεί να χαρακτηριστεί ως κακή διαγωγή, κατέληξε το Συμβούλιο Εφετών, ότι έχει επέλθει θετική μεταβολή της προσωπικότητάς του και ότι πληρούται η αναγκαία για την αποφυλάκισή του προϋπόθεση της καλής διαγωγής, που παρέχει την προσδοκία, ότι με την αποφυλάκισή του θα διάγει έναν έντιμο βίο. Ωστόσο, σύμφωνα με όσα εκτίθενται στη μείζονα σκέψη, τα πραγματικά αυτά περιστατικά, που εκτίθενται στο προσβαλλόμενο βούλευμα στοιχειοθετούν την έννοια της εξωτερικά καλής συμπεριφοράς και όχι της καλής διαγωγής, με την έννοια της αληθούς θετικής συμπεριφοράς, που πηγάζει από την ενδόμυχη αποδοχή των κανόνων της προσήκουσας εκδηλωτικής συμπεριφοράς. Η τελευταία αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της προσωπικότητας και αποδεικνύει την ηθική βελτίωση του χαρακτήρα του κρατούμενου, η οποία αποκλείει την υποτροπή και είναι ουσιαστική προϋπόθεση για την αποφυλάκισή του. Ειδικότερα, πρέπει να επισημανθεί, ότι σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στο προσβαλλόμενο βούλευμα, ότι δηλαδή, κατά τη διάρκεια της κράτησής του παρακολούθησε και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στα μαθηματικά, αποκτώντας βασικό πτυχίο, μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο, παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες, που συνεπάγεται ο εγκλεισμός, χωρίς μάλιστα να έχει πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή κατά το χρονικό διάστημα της φοίτησής του, καταδεικνύει

ΦΕΡΡΗΘΗΚΕ
Η Εισαγγελέας

αναντίρρητα την προσήλωσή του στο στόχο του να παραμείνει λειτουργικός κατά τον πολυετή εγκλεισμό του και εν γένει στην ανάπτυξη του πνεύματος του. Τούτο, όμως, δεν είναι το μοναδικό ζητούμενο και δεν συνεπάγεται και την απαιτούμενη ηθική του βελτίωση, καθόσον κινείται στο πλαίσιο της ανάπτυξης της προσωπικότητας του αιτούντος και όχι το αν αυτή η ενέργεια του είχε επίδραση στο σωφρονισμό του. Η παραδοχή δε ότι «από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει το αντίθετο ή ότι η ως άνω καλή διαγωγή είναι προσχηματική, μάλιστα δε για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα», είναι αντίθετη προς την αναφερόμενη στη μείζονα σκέψη της παρούσας και κρατούσα στη νομολογία άποψη, περί διαπίστωσης της καλής διαγωγής του κρατούμενου, ως ουσιαστικής προϋπόθεσης για την υφ' όρον απόλυσή του.

18. Περαιτέρω, δεν εκτίθενται στο προσβαλλόμενο βούλευμα οι ειδικότερες φράσεις της επιστολής του στην εφημερίδα "Documento", τον Σεπτέμβριο 2015, με τις οποίες φέρεται, κατά τις παραδοχές αυτού, ότι υποστήριξε το Κράτος Δικαίου και την δίκαιη εφαρμογή των νόμων για όλους και δεν αιτιολογείται πως αυτές συνδέονται με την δική του στάση απέναντι στην έννομη τάξη και στις δικαστικές αποφάσεις. Ακόμα, δεν αιτιολογείται στο προσβαλλόμενο βούλευμα, πώς η εκφορά απαξιωτικών εκφράσεων για τους πρώην συγκατηγορούμενους του, Ξηρό και Κουφοντίνα, που συμπεριέλαβε σε επιστολή του, που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ» στις 30-7-2017 συνδέεται με το σωφρονισμό του και όχι με μεταξύ τους προσωπικές διαφορές.
19. Ακόμα, δεν προσδιορίζεται στο προσβαλλόμενο βούλευμα από ποιο στοιχείο προκύπτει ότι, παρά την αμετάκλητη καταδίκη του κρατουμένου Αλέξανδρου Γιωτόπουλου του

Δημητρίου, σε συνολική ποινή 17 φορές ισόβιας κάθειρξης και πρόσκαιρης κάθειρξης 25 ετών, για τα αδικήματα της ένταξης σε εγκληματική οργάνωση, της διακεκριμένης οπλοκατοχής, της κατοχής εκρηκτικών υλών και εκρηκτικών βομβών (ως αυτουργός) και για τα αδικήματα της προμήθειας εκρηκτικών υλών και βομβών, 23 εκρήξεων και 2 αποπειρών έκρηξης, 10 ληστειών, 17 ανθρωποκτονιών και 88 αποπειρών ανθρωποκτονίας (ως ηθικός αυτουργός), έχει επέλθει πράγματι μέχρι τώρα ο ποινικός σωφρονισμός του, η ειλικρινής μετάνοιά του για τα εγκλήματα που διέπραξε και η αποκοπή του από το εγκληματικό του παρελθόν, ώστε να παρέχονται τα εχέγγυα για ομαλή κοινωνική επανένταξη σε περίπτωση αποφυλάκισής του. Αντίθετα, έγινε δεκτό στο προσβαλλόμενο βούλευμα, ότι ο κατάδικος ουδέποτε αποδέχθηκε τις πράξεις του, ούτε εξέφρασε μεταμέλεια για τις εν λόγω πράξεις, στοιχείο που δύναται να αξιολογηθεί ως ενδεικτικό μη ολοκληρωμένης ηθικής μεταστροφής και μεταμέλειάς του.

20. Τέλος, το προσβαλλόμενο βούλευμα απορρίπτει το κριτήριο αυτό, δηλαδή την κρίση περί της ηθικής βελτίωσης του καταδίκου, χωρίς ειδική αιτιολογία, διαλαμβάνοντας ότι η μεταμέλεια δεν τίθεται ρητά ως νόμιμη προϋπόθεση για την υφ' όρον απόλυση, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ασάφεια, που καθιστά την αιτιολογία του προσβαλλόμενου βουλεύματος ελλιπή, με λογικά κενά, στερώντας το βούλευμα από νόμιμη βάση και καθιστώντας ανέφικτο τον αναιρετικό έλεγχο περί της ορθής ή μη εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 106 παρ.1 ΠΚ, τις οποίες έτσι, παραβίασε εκ πλαγίου. Με βάση τις ανωτέρω παραδοχές, στο προσβαλλόμενο βούλευμα δεν περιέχεται ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, όσον

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η Εισαγγελέα

αφορά την ουσιαστική προϋπόθεση, που θέτει το άρθρο 106 του ΠΚ για την υφ' όρον απόλυση του κρατουμένου.

21. Περαιτέρω, το Συμβούλιο Εφετών κρίνοντας με το προσβαλλόμενο βούλευμα, ότι συνέτρεχαν οι εκ του νόμου προβλεπόμενες τυπικές προϋποθέσεις για την χορήγηση υφ' όρο απόλυσης στον κατάδικο Αλεξάνδρο Γιωτόπουλο του Δημητρίου, με την αιτιολογία, ότι αυτός έχει εκτίσει πραγματικά ποινή 23 ετών, υπέπεσε στην αναιρετική πλημμέλεια της εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής των ουσιαστικών ποινικών διατάξεων του άρθρου 105B παρ. 6 ΠΚ, διότι δεν πληρούται η απαιτούμενη τυπική προϋπόθεση για την απόλυσή του υπό όρο, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη σκέψη που προεκτέθηκε, ο απαιτούμενος ελάχιστος χρόνος πραγματικής παραμονής στο σωφρονιστικό κατάστημα για τον καταδικασθέντα, που εκτίει ποινή 17 φορές ισόβιας κάθειρξης και εκτιτέα ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης 25 ετών, είναι τα 25 έτη.

22. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, οι εκ του άρθρου 484 παρ. 1 στοιχ. β' και δ' του ΚΠΔ, λόγοι της υπό κρίση αίτησης του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, για την αναίρεση του προσβαλλόμενου βουλεύματος, είναι βάσιμοι και πρέπει, κατά παραδοχή τους, να αναιρεθεί το με αριθμό 66/2026 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Πειραιώς και να παραπεμφθεί η υπόθεση για νέα κρίση στο ίδιο Συμβούλιο, που θα συγκροτηθεί από άλλους Δικαστές, εκτός από εκείνους, που έκριναν προηγουμένως (άρθρα 485 παρ. 1, 519, 522 του ΚΠΔ), κατά τα οριζόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

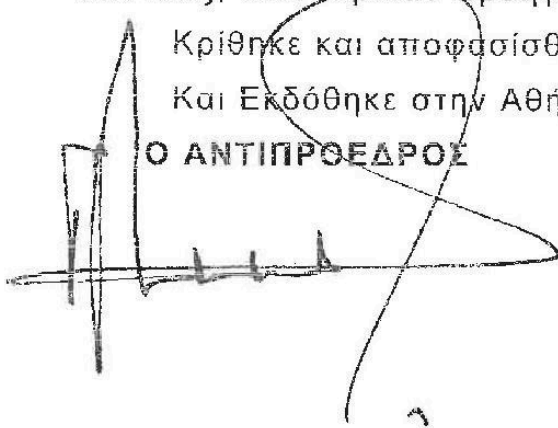
Αναιρεί το βούλευμα με αριθμό 66/2026 του Συμβουλίου Εφετών Πειραιώς.

Παραπέμπει την υπόθεση για νέα κρίση στο ίδιο Συμβούλιο, συγκροτούμενο από άλλους Δικαστές, εκτός από εκείνους, που έκριναν προηγουμένως.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 12-06-2026.

Και Εκδόθηκε στην Αθήνα στις 15-06-2026.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΘΕΩΡΗΘΗ
Η Εισαγγελέα

